WILDERNISNATUUR

HOE EEN TERUGGEKEERD ROOFDIER EEN EXPLOSIEF SOCIAAL CONFLICT TEWEEGBRENGT

DE WOLF *drijft mensen uit elkaar*

Activiste Annemieke van Straaten ziet de wolf liever gisteren dan vandaag weer vertrekken uit ons land. Ze is een peperdure campagne begonnen tegen het roofdier dat volgens haar het symbool is van de gedachte dat natuur in ons land nog wild kan zijn. Ze botst keihard met natuurliefhebbers die de wolf juist zien als bewijs dat de Nederlandse natuur zich herstelt.

door **Edwin Timmer**

Annemieke van Straaten: „Niet alleen de wolf moet terug, ook de lynx en goudjakhals. Mijn haren staan overeind als ik dat lees."
FOTO'S THIJS ROOIMANS, GETTY IMAGES

'Geh weg! Geh weg!!' De angstkreet van een Duitse dame gaat door merg en been. Haar mobieltje filmt een uit de kluiten gewassen wolf die op tientallen meters langsloopt, staande houdt en weifelt. Het roofdier lijkt te dubben of het hondje van de Duitse een smakelijk hapje vormt. De hondenbezitter gilt het uit. Als de video verstilt op haar telefoon, vraagt Annemieke van Straaten: „Is dit echt hoe we straks ons huisdier willen uitlaten?"

Geen angst, maar fascinatie. Dat ervaart Glenn Lelieveld, al jaren werkzaam voor de Zoogdiervereniging en platform Wolven in Nederland, voor de wolf. Tien jaar geleden berekende hij als student aan de Vrije Universiteit hoeveel wolven in Nederland zouden passen. „Op ecologische gronden." Hij kwam op 20, misschien zelfs 40 roedels. In totaal zo'n honderd wolven. Inmiddels leven er zestien op de Veluwe, en enkele in Drenthe en Brabant.

Hoe snel die verspreiding zal gaan? „Moeilijk te zeggen", zegt Lelieveld, die nog nooit een wolf in het wild zag. Maar in de 'Natuurdroom 2050' van ARK Natuurontwikkeling staat de wolf al ingetekend tot in het Gooi. Naast de lynx en wisent, in het Duingebied. Het zijn zulke toekomstbeelden die boeren en plattelandsbewoners op de kast jagen.

Milieufilosoof Martin Drenthen ziet niet zozeer een strijd tégen de wolf (een krappe meerderheid van de bevolking omarmt de terugkeer), maar een sociaal conflict. Daarin ervaren boeren en plattelanders dat de stadse inwoner iets wenst, maar dat zij de lasten mogen dragen. „Het past in hetzelfde rijtje: de macht van Brussel, stikstof, vluchtelingen, windturbines én de wolf", zegt de universitair hoofddocent aan de Radboud Universiteit. „Waarbij de wolf bij uitstek een bedreiging, wordt wakker!' moet de discussie aanzwengelen. Past dit roofdier wel in ons dichtbevolkte land? „De wolf zelf haalt alle theorieën van die zelfbenoemde experts onderuit. Is die wolf in dat filmpje schuw? Nee. Vallen ze geen runderen of paarden aan? Jawel! De mooie verhalen kloppen gewoon niet! En het worden er meer en meer. Straks is geen kind, huisdier of vee nog veilig."

'Het past in het rijtje Brussel, stikstof, turbines'

dwingt om je leven aan te passen. Als er dan al onvrede bestaat, krijg je een explosief mengsel."

Vier jaar geleden kokhalsde Van Straaten in de Oostvaardersplassen. Van de geur en aanblik van dode, uitgemergelde paarden. Het leidde tot een strijd tegen de massale hongerdood onder grote grazers, en uiteindelijk, tot het bijvoeren en populatiebeheer door Staatsbosbeheer. „Ik ben er trots op dat ik het sprookje van Frans Vera heb doorgeprikt", zegt de oprichtster van Stichting Annemieke verwijzend naar de bioloog van Rijkswaterstaat die vindt dat je de natuur in het gebied zijn gang moet laten gaan. Inclusief haar brute kant. „Hoe haal je het in je hoofd om dieren achter een hek zo aan hun lot over te laten", schampert Van Straaten over die gedachte.

Lynx

Ze strijdt tegen 'een ideologie', formuleert ze. „Natuurorganisaties schrijven rapporten vol over *rewilding* van Nederland: de wildernisnatuur. Niet alleen de wolf moet terug, ook de lynx en goudjakhals. Mijn haren staan overeind als ik dat lees", vertelt de ex-springruiterkampioene, aan de koffietafel in een paardenpension in Lelystad. „Dan heb je geen schroefje los, maar een complete gereedschapskist. Hebben we niet genoeg geleerd van de Oostvaardersplassen?"

Haar campagne 'De wolf is van een prooidier en gedood door een andere wolf." De hieruit volgende zoektocht naar nieuwe territoria bracht de wolf terug naar Nederland.

Beloning

De activiste slikt dat niet. Sterker nog, ze denkt dat er in het geheim iets heel anders aan de hand is. „Ja, hoogstens een enkeling zal lopend de grens zijn gepasseerd." Telkens stuit ze in rapporten en WOB-documenten over *rewilding* op herintroducties. Door de mens. „Korhoenders, otters, bevers, moeflons, edelherten en Heck-runderen. Stuk voor stuk uitgezet in Nederlandse natuur. En dan zal de wolf zijn komen aanlopen?" Annemieke van Straaten is zo overtuigd van een wolvencomplot dat ze een beloning heeft uitgeloofd voor de gouden tip die deze opzet bewijst. 50.000 euro heeft ze ervoor klaar liggen.

Haar achterdocht zit diep. „Ik ben te vaak belazerd door overheden en natuurclubs. Staatsbosbeheer beweerde dat ze hooi bijvoerde afkomstig van eigen terrein. Bleek uit een WOB dat ze het inkochten bij fouragehandelaren.

Zo heb ik ook blootgelegd dat de Marker Wadden zijn opgespoten met vervuild slib, en dat het drinkwater voor grazers in de Oostvaardersplassen zwaar vervuild is. En op mijn verzoek doet de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit onderzoek naar het wildernisvlees van Free Nature. Overal hoor ik leugens."

'Ik ben te vaak belazerd door natuurclubs'

Haar felheid trekt steun en donateurs. Ook Beert van Wijncoop uit Putten waardeert haar campagne. „Ik liet mijn schapen op verschillende plekken grazen, maar dat is niet langer vertrouwd", zegt de veehouder. „Ik heb ze teruggehaald rond mijn erf, en plaats een omheining van drieënhalve kilometer, en 1 meter 20 hoog. Kost enkele tienduizenden euro's. Maar ik heb geen keus. De wolf is slim, sluw en slecht."

Wolf-aanhanger Lelieveld begrijpt de negatieve emoties die er rond het roofdier zijn. „Appelleren aan oude angsten is effectief. Maar met statistiek heeft het weinig te maken", reageert hij. „We zien geen aanvallen op mensen in Europa. Een wolf is neofoob, risicomijdend." Toch ontkent hij niet dat er sporadisch 'een probleemwolf' kan ontstaan, die zich aanwent schapen te eten of, door bijvoorbeeld te voederen, zijn schuwheid verliest. „Iedereen wil veiligheid: als een wolf alleen al agressief zou kijken naar een mens, wordt er ingegrepen."

En bewijs voor uitgezette wolven dan? Lelieveld: „Sinds 2015 zijn er zo'n 40 wolven in Nederland geïdentificeerd: elk exemplaar is terug te leiden naar groepen, op loopafstand, in Duitsland. Ik wens je veel geluk überhaupt één wolf te vangen. Het dier loopt niet in een vangkooi en komt nooit binnen bereik van verdovingspistool. Enige manier zijn pootklemmen. Waarbij die klem én degene die hem plaatst niet naar mens mogen ruiken. Succes!"

Zeker is dat de wolf provoceert. Hij banjert dwars door onze illusie dat we cultuur en natuur strak kunnen scheiden. Het botst met de traditionele identiteit van de boer, die natuur naar zijn hand zet en wildernis beknot, betoogt milieufilosoof Drenthen: „Ik snap de zoektocht naar die gouden tip, al is uitzetting volstrekt onwaarschijnlijk. Maar als de wolf is uitgezet, dan kun je iemand de schuld geven."

Zorgen

De enige uitweg, aldus Drenthen, is niet polarisatie, maar luisteren naar elkaars zorgen. „Er is een breed maatschappelijk debat nodig. Hoe willen wij ons verhouden tot de natuur? Hoe kunnen we de natuur beschermen op een manier die sociaal en duurzaam is: dus met genoeg ruimte voor soorten, waarbij de lasten eerlijk worden verdeeld?"

Van Straaten is, net als in de Oostvaardersplassen, niet van plan om op te geven. Ze blijft speuren naar tekenen dat de wolf is uitgezet. „Als ik stop, doet niemand het. Vechten tegen de bierkaai heeft wél zin."

Beert van Wijncoop: „Ik liet mijn schapen op verschillende plekken grazen, maar dat is niet langer vertrouwd."

Advertentie

Natuurlijke oplossing bij een droog trekkerig gevoel en korstjes in de neus

Een pijnlijk, trekkerig gevoel in de neus? Korstjes en soms zelfs bloedneuzen? Grote kans dat uw neusslijmvlies te droog is. Dit kan voor komen in het najaar en de winter, wanneer de lucht droger is. Andere redenen zijn centrale verwarming, airco, hormonale veranderingen en medicijngebruik. A.Vogel Cinuforce neusspray helpt effectief bij droog neusslijmvlies.

De neus als filter
Ademen door een gezonde 'vochtige neus' is belangrijker dan u denkt. Het neusslijmvlies zuivert 10.000 liter ingeademde lucht per dag zodat er zo min mogelijk stofdeeltjes, bacteriën en virussen binnendringen. Als het neusslijmvlies te droog is, neemt de filterfunctie af. Dan kan droog neusslijmvlies leiden tot een pijnlijk, trekkerig gevoel in de neus, korstjes en soms zelfs een bloedneus.

'Verzorgt schrale, droge plekjes in de neus'

Beschermt en bevochtigt
A.Vogel Cinuforce neusspray Droog neusslijmvlies en korstjes* beschermt en bevochtigt de neusholtes langdurig, verweekt korstjes en helpt bloedneuzen als gevolg van beschadigd neusslijmvlies voorkomen. Met 100% natuurlijke ingrediënten die de genezing van het neusslijmvlies ondersteunen. Persoonlijk advies? Mail info@avogel.nl

*Medisch hulpmiddel. Lees voor gebruik de gebruiksaanwijzing.

KOAG-nr. 11-0222-0501

A.Vogel

OPINIE

MA **ANNEMARIE VAN GAAL** DI **WOUTER DE WINTHER** WO **LEON DE WINTER** DO **JOHN VAN DEN HEUVEL** VR **RONALD PLASTERK**

Ministers, voorkom hetze tegen Joden

Een klopjacht, een razzia. Niet georganiseerd door de overheid met arrestaties als doel, maar door een 'mensenrechtenorganisatie' die de Joodse contacten van academisch Nederland wil sanctioneren en verbieden. Daar doet het nieuws aan denken over het WOB-verzoek van de (door Dries van Agt opgerichte) pro-Palestijnse actiegroep The Rights Forum (TRF), gericht aan de universiteiten. Hoe ze het ook spinnen, het riekt naar antisemitisme.

Officieel wil TRF informatie over contacten en contracten met Israël en Joodse organisaties verkrijgen om te controleren of er geld gaat naar schending van mensenrechten. Dit verzoek komt vlak na verschijning van het Amnesty-rapport dat Israël onterecht als apartheidsstaat bestempelt. Het is onderdeel van openlijke antisemitische agitatie van belangengroepen aan prestigieuze Westerse universiteiten. Zoals de Berlijnse islamwetenschapper Ahmad A. Omeirate in de Jüdische Allgemeine schrijft, wordt deze hetze tegen Israël en Joden al decennia gevoed door linkse studentenorganisaties. Het rapport van Amnesty vloeit volgens Omeirate voort uit de steun die linkse studentenbewegingen en antisemitische pro-Palestijnse activisten (die zich het leed van andere bevolkingsgroepen – apartheid! – toe-eigenen) aan universiteiten krijgen. Kennelijk vindt TRF het tijd dat ook onze universiteiten extremistisch Palestijns activisme bedrijven, voor zover dat nog niet het geval is.

Hoe ver kan TRF gaan?

Het gaat ze om Joden

Over de permanente schending van mensenrechten door de Palestijnse autoriteiten die de eigen bevolking gijzelen, vervolgen en vermoorden, maakt TRF zich niet druk. Het gaat ze om Joden. Dat blijkt ook uit hun WOB-verzoek dat contacten wil inzien met het Centraal Joods Overleg, het Simon Wiesenthal Center, de Anti-Defamation League, de IHRA: Joodse organisaties die antisemitisme bestrijden. Ook de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding komt voor op de zwarte lijst van TRF, evenals de EU-coördinator voor Bestrijding van Antisemitisme en Bescherming van Joods Leven. De respectabele Eddo Verdoner en Katharina von Schnurbein worden gezien als personen die universiteiten compromiteren. Waarom? Omdat ze de rechten van Joodse minderheden verdedigen. TRF mag wel ophouden de leugens te verspreiden dat het ze enkel om Israël gaat. Ze hebben het ook op Joodse instellingen gemunt.

De schaamteloosheid van deze razzia langs onderwijsinstellingen is stuitend. Wat wil TRF? Permanente druk op universiteiten om schuld te bekennen, processen, 'defunding', het persoonlijk besmeuren van hoogleraren, medewerkers?

Institutioneel antisemitisme

Schorsingen, boycotten, ontslagen omdat er samengewerkt wordt met Israëlische universiteiten en Joodse instellingen? Want dát faciliteer je als je dit WOB-verzoekt inwilligt: de opmars van institutioneel antisemitisme. Maatschappelijke acceptatie van het doorlichten van instituten op banden met organisaties die automatisch als kwaadaardig gelden omdat ze Joods zijn. Dit is een proefballonnetje van TRF dat wil kijken hoe ver het in Nederland kan gaan met een institutionele heksenjacht op Joodse contacten.

En zie, de universiteitsbesturen stuurden eerst het WOB-verzoek braafjes naar de juridische afdelingen. Pas na protest van Joodse instellingen, gaan ze zich nu beraden. Maar een 'moreel oordeel' zeggen ze niet te willen vellen. De risjes die uit het WOB-verzoek opstijgt stoort ze kennelijk niet. Veelzeggend is ook dat de diversity officers geen alarm slaan over deze schoffering door TRF van Joodse en Israëlische studenten en medewerkers. Ze zijn direct bedreigd en gediscrimineerd. Hoeveel haat moet er in je kolken om kleinkinderen van overlevenden van de Holocaust dit onrecht aan te doen? Bij het Nieuw Israëlietisch Weekblad (in het jongste nummer getuigt een Utrechtse academica van antisemitische bedreigingen op het werk), komen nu meldingen van intimidatie van Joden op universiteiten. Blijven de diversity officers zwijgen?

Aan hun lot overgelaten

Er zijn Kamervragen gesteld, het is nu aan de ministers van Justitie en van Onderwijs om te reageren. Tijdens de Jodenvervolging in de vorige eeuw zijn Joodse academici aan hun lot overgelaten. Als dat weer gebeurt, mag de Jodenhaat kennelijk tieren. Hopelijk laten de ministers zich niet intimideren door de prominenten in het bestuur en de raad van advies van TRF: ex-politici, emeritus hoogleraren, adviseurs van de overheid en de VN, een familielid van het koninklijke huis. Onder hen: Bert de Vries (CDA), Hedy d'Ancona (PvdA), Klaas de Vries (PvdA), Laurens Jan Brinkhorst (D66, vader van prinses Laurentien), Koos van Dam (voormalig ambassadeur, nu in adviesraad Commissie Vrede en Veiligheid), Tineke Lodders (CDA), Jan Pronk (PvdA, ooit bijzonder VN-gezant), John Dugard (ooit rechter bij het Internationaal Gerechtshof en Rapporteur VN), Mairead Maguire (Nobelrijs voor de Vrede 1976), Liesbeth Zegveld (advocaat en hoogleraar UvA).

Was dit WOB-verzoek hun idee? Wisten ze ervan of zitten ze in de adviesraad voor spek en bonen? Wat vinden d'Ancona, Pronk, De Vries en Oranjeschoonvader Brinkhorst van het verdacht maken van Joodse instellingen, de Nationaal Coördinator Antisemitisme en de EU-Commissaris voor de Bestrijding van Antisemitisme, alsof ze meedoen aan misdaden, enkel omdat ze Joods zijn of met het Joodse leven te maken hebben? Vinden ze dat een deugdelijke gang van zaken? Graag een duidelijk antwoord. Wie zwijgt, is medeplichtig.